

[Hvidberg.]

pædagogerne med ind i sagen og høre, hvad de har at sige om den, inden man gennemfører det her foreslåede?

Overskuer vi nu forslaget i dets helhed — og ifølge folketingets forretningsorden skal vi jo her ved første behandling drøfte lovforslaget ud fra principielle synspunkter uden nærmere gennemgang af enkeltheder — er det første, der falder i øjnene ved dette, at hvis dette forslag føres igennem, så forsvinder mellemskolen og mellemskoleeksamen ud af den danske skole. Derved tror jeg nu ikke man tjener Danmarks børn og unge. Eksamensmellemskolen med dens afsluttende prøve, mellemskoleeksamen kaldet, har, som det ofte har været fremhævet i disse skoledebatter, været en god og vellykket skoleform. Den har i de halvt-hundrede år, den har eksisteret, hjulpet tusinder af børn frem til en plads i livet, som svarede til de evner, de nu engang var udstyret med, og den vil også i de kommende år kunne tjene tusinder af børn, om den bare får lov til at bestå. Det er ikke let at se, hvorfor netop denne skoleform skal ryddes af vejen. Er det dog ikke lidt uoverlagt at gøre noget sådant? Det er rigtigt nok, at der i visse henseender — pensa, eksamen o. s. v. — trænges til en ajourføring i mellemskolen. Derfor blev der også i januar 1952 nedsat et udvalg til at tage sig af disse ting. Dette udvalg fik imidlertid senere ordre til at indstille sit arbejde. Mon det ikke ville være på tide og til bedste for den danske skole, om man lod dette udvalg gøre sig færdig og forelægge sine resultater og vi så fik lov til at beholde vor gode, og altså derefter forbedrede mellemskole midt i den danske skole som bro og bindeled fra folkeskolen over til gymnasiet for dem, der nu skal op i gymnasiet, og ellers for dem, der ønsker at bruge mellemskoleeksamen som afgangseksamen, men ikke ønsker at gå op til real-eksamen?

Må jeg her have lov at sige til den højt-ærede minister, at det er ikke faldet os ind, som har udarbejdet det konservative forslag til folketsingsbeslutning, at man skulle smide mellemskoleeksamen ud af folkeskolen og vende tilbage til 1903-ordningen eller til tilstandene fra før 1903; det er ikke faldet os ind. Det er muligt, at der skulle have

stået noget mere under afsnit I, punkt 1, men hvis man blader om til afsnit III om mellem- og realskolen, vil man se at der dér tales om en med hovedskolen sideløbende mellemskole, der afsluttes med en prøve, mellemskoleeksamen; under afsnit IV, gymnasieskolen, tales der også om mellem-skolen, nemlig gymnasiernes mellemskole — så jeg tror ikke, der er nogen grund til misforståelse, hvis ikke man vil misforstå.

En anden grund til, at jeg tvivler på, at gennemførelsen af det fremsatte lovforslag vil tjene de danske børn, er — det har vi jo allerede været inde på — den stakkels 7. klasse, eventuelt en 8. klasse oven på den. Jeg må her lige forklarende indskyde, at folkeskolen jo efter forslaget skal bestå af en 7-årig, eventuelt 8-årig, eksamensfri skole, som skal hedde hovedskolen. I det tidligere såkaldte midterlinjeforslag, som nu er ryddet af bordet, var det kun den 3-årige mellemskole med sin boglige og sin tekniske linje, der betegnedes som hovedskole, men i dette lovforslag er det altså alle de 7 klasser, som omfatter den skolepligtige alder, plus eventuelt den frivillige 8. klasse, som hedder hovedskolen. I de første 6 klasser af denne hovedskole skal alle børnene være sammen, men efter 6. klasse deler de sig, idet en del går over i realskolens 1. klasse.

Nu er det, jeg spørger: hvordan skal det lykkes for de lærere, som får denne opgave overdraget, at skabe en sådan 7. klasse af tiloversblevne eller en 7. klasse sammenstillet af flere klassestumper en interessebetonet undervisning, når de kun har ét år til denne opgave, eventuelt måske 2 år? Hvis der også er en 8. klasse, er udsigterne i hvert fald lysere, for så kan man dele de to klasser op efter linjer allerede fra 7. klasse efter børnenes anlæg og interesser. Men hvis der ikke er en 8. klasse, kan linjedelingen kun etableres ved differentiering af undervisningen inden for den enkelte klasse, hvilket mange lærere vil anse for en meget vanskelig opgave.

Men under alle omstændigheder er det jo i virkeligheden den skoleform, vi kalder fri mellem, der går igen i den klasse, lovforslaget betegner som 7., eventuelt 8. klasse, og der hører ikke megen kunst til at se, at dette forslags 1-årige eller måske 2-årige fri mellemskole vil komme til at opsamle i sig alle de vanskeligheder, mangler og fejl,